

11
2

public committee against

TORTURE
in Israel

اللجنة العامة لمناهضة

التعذيب
في إسرائيل

הוועד הציבורי נגד

ציון 111
11046

פרטים - 3 ח

אני הח"מ [redacted] נושא ת"ד מס' [redacted] ממנה בזה את ע"ד באות שבו בדארה ו/או ע"ד תחריר עוסקות מהאג ו/או ע"ד טפוח אלחסיב-איב ו/או ע"ד נביל דמאר ו/או מאיסא אבו טאלח אבו עמ ו/או ע"ד מייסא ארשד ו/או ע"ד מאחר תלחמי ו/או ע"ד תמיד לחטאן ו/או ע"ד פני בר ו/או [redacted] ו/או אחרים מחודש הציבורי נגד עינויים בישראל, רח' בלמנול 31 ירושלים 91046, להיות באי כוחי ולייצג אותי בעניין

האלם העניין המפורט לעיל אינו כולל סיפור כספי בקין כל חוק או פגיעה שנגרמו לי, וידוע לי כי באי כוחי הנ"ל אינם מייצגים אותי בבקשות או תביעות או כל הליך משפטי אחר לקבל פיצוי כספי.

1. מבלי לפגוע בכלליות המיני הנ"ל הייתי באי כוחי השאיים לעשות ולפגוע בשמי ובמקומי בכל הפעולות הבאות, כולן ומקצתן, הכל בקשר לעניין הנ"ל והנוגע ממנו כדלקמן:
  1. לרתום על ולהגיש כל תלונה, ערר, בקשה לענין חוזר, קדם-בדיק, עתירה, ו/או כל בקשה, הגנה, התנגדות, בקשה לנתון רשות לערער, ערעור, הודעה, דיון עסקי, טענה, תובענה או כל הליך אחר הנוגע או הנוגע מהעניין הנ"ל ללא קצא מן הכלל.
  2. להוציא עדים, לשנות מומחים, ולעשות כל הפעולות לפי תוכנית סודי הדיון הקיימים כיום ושקראו קיימים בעתיד, או פעולות בתוקף כל חוק, צו או פרוצדורה אחרת שחלה או שתחול על התביעה או על ההליך המשפטי הנ"ל.
  3. לבקש ולקבל חוות דעת רפואית מכל רופא או מוסד שבידי אותו או חוות דעת אחרת הנוגעת לעניין הנ"ל.
  4. להוציא בקשר לכל אחרת מהפעולות הנ"ל פני כל בית המשפט האזוריים והצבאיים, בתי דין מלינקה או מוסדות אחרים הן ממשלתיים והן אחרים צב בכל דרגה.
  5. להתמערר בכל עניין הנוגע או הנוגע מהעניינים האמורים לעיל לפי שיקול דעתי של בא כחי ולחתום על משרה כזו בכתמיש או מחוזה לו.
  6. לגבות את סכום התביעה או כל סכום אחר וכל ענין הנוגע מהעניין הנ"ל, לרבות תוצאות בימיש ושכר טרחה ע"ד, לקבל בשמי כל מסמך וחתימה וטעם קבלת החתומים כפי שבו כתי ימצא לנכון ולמחאיים.
  7. לנקוט בכל הפעולות ולחתום על כל מסמך או כתב בלי קצא מן הכלל אשר בא כדי ימצא לנכון בכל עניין הנוגע מהעניין הנ"ל.
  8. להוציא את כל הסמכויות על פי יפני סח זה או חלק מהן לעורכי דין אחרים מטעם הוועד הציבורי נגד עינויים בישראל, כמפורט ולמטה אלוהם בפירוטם, ולמזל את עניין הנ"ל לפי דארת עניין ובכלל לעשות את כל הצעדים שימצא לנכון ומעיל בקשר עם המשפט או עם עניין הנ"ל, וחנני מאשר את מעשיו או מעשיו ממלאי התפקיד בתוקף יפני סח זה מראש.

המילים ולעיל ביחיד תכונתן את מרבים ולחיסך

ולראק באתי על החתום, היום יום 15 לחודש 9 שנה 2001

[redacted] חתימת המכתב

~~חתימת עובד~~
חתימת עובד

הוועד הציבורי נגד עינויים בישראל (ע"ד)
ת.ד. 4634 ירושלים 91046 טל: 02-642-9825 פקס: 02-643-2847
POB 4634 Jerusalem 91046 Tel: 972-2-642-9825 Fax: 972-2-643-2847
E-mail: pcati@stoptorture.org.il Website: www.stoptorture.org.il

"רף האכיפה בעניינים הנוגעים לשימוש פסול בכוח המרות הצבאי כלפי.. נחקרים, שבויים ונתונים למשמרות...ראוי שיימצא במדרגה הגבוהה ביותר, כדי להטמיע את המסר הערכי לא רק בפרט ששאל אלא בציבור החיילים כולו ובמערכת הצבאית כולה. ערכים אלו צריכים למצוא את ביטויים גם באכיפת החוק הפלילי כלפי מי שבהתנהגותו הפר עקרונות אלה"

75. מכאן כי האינטרס הציבורי מחייב לפתוח בחקירה בכל מקרה בו קיים חשד כי אנשי מרות חרגו מסמכותם ונקטו בשיטות חקירה פסולות נגד אדם חסר ישע הכפוף למרותם.

76. למרות שהאיסור על עינויים טרם עוגן בדין ישראלי כעבירה פלילית עצמאית, תלוניתה של העוררת מעלות שורה של מעשים פליליים אסורים לפי חוק העונשין (סעיף 277 "לחץ בידי עובד ציבור"; סעיף 427 "סחיטה בכוח"; סעיף 379 "תקיפה"; סעיף 192 "איומים"; 1)280) "שימוש לרעה בכוח המשרה"; סעיף 262 "אי מניעת פשע"; סעיף 351 "עבירות מין במשפחה ובידי אחראי על חסר ישע". התנהלות חוקרי השב"כ אף נופלת לגדרה של הטרדה מינית כעבירה פלילית על-פי החוק למניעת הטרדה מינית, תשנ"ח-1998.

77. אשר על כן, הנך מתבקש לקבל ערר זה ולהורות על פתיחה בחקירה פלילית, תוך זמן סביר ובלי לחרוג מהמסגרת המוצבת בחוק, בעניינה של העוררת שתיערך על ידי גורם אובייקטיבי ועצמאי אשר יוכל להכריע בעניין ללא משוא פנים, כמתחייב מסעיף 1ט49(א) לפקודת המשטרה [נוסח חדש], תשל"א – 1971.

78. לדרישה לפעול תוך זמן סביר במקרים מסוג זה קיימת הצדקה נוספת. הימשכות ההליכים בערר עלולה לפגוע ביכולתן של רשויות התביעה לנקוט בהליכים פלילים מקום בו ערר שהוגש התקבל בסופו של יום. העובדה כי חלפו למעלה משלוש שנים וחצי מיום הגשת התלונה, עלולה להחרימם קשיי הוכחה מהותיים במסגרת ניהול המשפט הפלילי. בית המשפט הנכבד, התייחס לסיטואציה כזו בבג"צ 5817/08 באסם עראמין נ' היועץ המשפטי לממשלה (להלן: **בג"צ עראמין**) שם ציין בפסקה 18 - 19 :

" אין ספק כי הטיפול בחקירת הפרשה מלכתחילה היה לקוי והעותרים אמנם הצביעו על הפגמים שנבעו מכך. מטעם זה בעת הדיון הראשון שקיימנו בעתירה סברנו כי יש מקום להשלמתה של החקירה ולשקילה מחדש של מכלול הראיות, אלא שלמרבה הצער גם הליכים אלה התרחשו מאוחר מידי ולא הניבו תוצאה ראויה. . . . משום מה הפועלים מטעם המשיב לא ראו דחיפות בקידום החקירה המשלימה, וכפי שעולה מהודעת באת-כוח המשיב התמהמהו במשך מחצית השנה ... הזמן שחלף מאז .. ואופן איסוף הראיות שאכן הוביל לחסר בראיות מהווים שיקול מרכזי בהפעלת הביקורת השיפוטית על החלטה זו...ובעיקר - הקושי הניצב ביחס לאפשרות הבאת ראיות להוכחת התביעה ולביסוס ההגנה".

לסיכום,

הוועד הציבורי נגד עינויים בישראל (ע"ר)

ת.ד. 4634 ירושלים 91046 טל: 02-642 9825 פקס: 02-643 2847
POB 4634 Jerusalem 91046 Tel: 972-2- 642 9825 Fax: 972-2- 643 2847
E-mail: alona@stoptorture.org.il Website: www.stoptorture.org.il

"אמות המידה המהותיות שלפיהן תתקבל ההחלטה על פתיחה בחקירה לפי סעיף 1ט49 לפקודת המשטרה, זהות לאמות המידה שעל בסיסן מתקבלת במשטרה החלטה אם לפתוח בחקירה לפי סעיף 59 לחסד"פ (ראו דנג"ץ 7516/03 נמרודי נ' היועץ המשפטי לממשלה) לא פורסם, 12.2.2004); בג"ץ 1113/07 צדוק נ' ראש אח"מ – משטרת ישראל, פסקאות 24-26 (לא פורסם, 1.9.2008)."

זאת ועוד התייחס בית המשפט באותו פסק דין לחובת הבחון של עררים על החלטות הסגירה ללמוד לעומק את התשתית הראייתית בטרם יכריע בסוגיה המובאת לפתחו, כלהלן:

" על המשיב - הבוחן, בין היתר, את העררים המוגשים על ההחלטות שלא לפתוח בחקירה פלילית בגין תלונות אלה - לרדת לעומקם של הדברים ולמנוע כל פירצה, במיוחד בסוגיה רגישה זו, ולשם השקיפות יש מקום לשקול לעגן את המבת"ן בדין. " [הדגשה לא במקור]

70. אמות המידה שמנחות את התביעה או היועמ"ש בבואו להחליט בתשתית הראייתית שבפניו, פורטו בב"צ בג"ץ 1689/02 יעקב נמרודי נ' היועץ המשפטי לממשלה, נו (6) 49 (פורסם בבנו, 05.08.2003):

"בהפעיל ראש התביעה הכללית שיקול-דעת אם לפתוח בחקירה או בבדיקה נעשית הערכה של טיב החשדות הפליליים כנגד הנילוץ על רקע נסיבותיו המיוחדות של העניין ואופי העבירות המיוחסות לו, ונבדקת על פני הדברים התשתית העובדתית הנטענת. שיקול-הדעת המעין-שיפוטי של היועץ בהחלטה אם לפתוח בהליך של חקירה מבוסס לא רק על בחינת הצורך בבירור עובדתי פרטני של הנתען בתלונה, אלא גם על הכרעה ערכית מורכבת המבוססת על שיקולי תועלת ונזק לאינטרס הציבורי, הכרוכים בביצוע חקירה או העמדה לדין (בג"ץ 935/89 גנור נ' היועץ המשפטי לממשלה [14], בעמ' 509). הביקורת השיפוטית על החלטת היועץ מתרכזת בבחינת אופי התהליך שהביא להחלטתו וטיב השיקולים ומשקלם היחסי אשר הנחו אותו לצורך כך. אין בית-המשפט בודק את הראיות לגופן או מבקש להמיר את שיקולי היועץ המשפטי בשיקוליו הוא, אלא הוא מתמקד בבחינת עמידתה של ההחלטה במבחן אמות המידה של המשפט הציבורי (בג"ץ 6781/96 ח"כ אולמרט נ' היועץ המשפטי לממשלה [15], בעמ' 808-809)."

71. לבסוף, בדיקתו של המבת"ן הינה בדיקה מקדמית, אשר אינה אמורה להחליף או לזהם את החקירה הפלילית עצמה, המתחייבת מכוח סעיף 59 לחוק הסדר הדין הפלילי. זוהי בדיקה על פניה שמטרתה לבדוק אם העובדות הנטענות מהוות עבירה ואם התלונה אינה מופרכת על פניה. זו בדיקה החייבת לשמור על אופייה המקדמי, שאחרת מתקיימת חקירה הלכה למעשה מבלי להבטיח את זכויות המתלונן והחשוד כאחד, ואת האחריות והשקיפות הציבורית המתבקשת בחקירה פלילית. על כן, בדיקת התשתית העובדתית לפתיחה בחקירה הינה בדיקה "על פניה" (בג"ץ 1689/02 נמרודי נ' היועץ המשפטי לממשלה (פורסם בבנו, מיום 5.8.03, עמ' 4).

הוועד הציבורי נגד עינויים בישראל (ע"ר)

ת.ד. 4634 ירושלים 91046 טל: 02-642 9825 פקס: 02-643 2847
POB 4634 Jerusalem 91046 Tel: 972-2- 642 9825 Fax: 972-2- 643 2847
E-mail: alona@stoptorture.org.il Website: www.stoptorture.org.il

את אזיקיה. כאשר בשתי הזדמנויות שונות "חקר את העוררת בנוכחות חיילת. דברי העוררת לא נסתרו בראיות ממשיות, וככל הנראה החיילת שנכחה יחד עם "לא תושאלה, ויומני העבודה של החוקרים נכון לאותה תקופה לא נבדקו.

לאור האמור לעיל מסקנתנו היא כי ראשת המבתי"ן מיהרה לקבוע פוזיטיבית שחוקר בשם זה מעולם לא חקר את העוררת, דבר הנלמד לגרסתה מאי התייחסות החוקרים האחרים בתשאולים לשמו, כאמור בסעי' 17 למכתב הסגירה. וזאת על אף הצהרת החוקר אי' בעדותו עת אישר מספר החוקרים העצום שלקחו חלק בחקירה עד כדי כך שהוא "לא זוכר את המכונה בנסיבות העניין.

משכך, נראה בטענת העוררת כעובדה שלא נבדקה כלל ואף יותר מכך היא מוגלה ספק בדבר מהימנות הזכד"ים.

61. בניגוד למסקנה בסעיף 26 למכתב הסגירה, החוקר אישר בעדותו כי העוררת שבתה רעב. העוררת תחזור ותציין כי השביתה באה כמתאה לאופן ניהול חקירתה ותנאי מעצרה הקשים.

62. הממונה על המבתי"ן בסעיף 28 למכתב הסגירה שללה את המיזוג הקר בחדר החקירה. עם זאת אי' בגרסתו מאשר את תלונות העוררת על המיזוג הקר גם אם הוא לכאורה טוען כי נענה לתלונותיה ושינה את הטמפרטורה.

נזק ראייתי

63. העדים הראשיים בתיק הם חוקרי השב"כ והעוררת. בפנינו מצב של גרסה מול גרסה כאשר לזכות החוקרים עומדים אמצעי תיעוד כתובים (זכד"ים) בלבד, שלכאורה נכתבו בדיחה ואמורים לשמש ראיה לאמיתות תוכנם. לעומתם העוררת, שהתה בנינוק מוחלט מהעולם החיצון, לרבות מניעת מפגש עם בא כוחה, ונותרה עם נזק ראייתי כבד שמחבל בסיכווייה להוכחת טענותיה בדבר עינויים ואו יחס משפיל ואו בלתי הולם שאירעו בתדרי חדרים והרחק מהביקורת המשפטית או הציבורית.

64. שלילת זכות העוררת להביא את דבריה בפני גורם האמון על האינטרסים שלה בשעת אמת, ובמהלך החקירה לאור מניעת המפגש, ראוי שיקבל משקל כבד בבדיקת המבתי"ן למהימנות הזכד"ים תוך הטלת ספק בגרסת החוקרים שלא נחקרו תחת אזהרה על כל ההשלכות המשפטיות של כך.

65. העוררת דוחה מכל וכול כל טענה של חסר ראייתי בפרוטוקולים של ביהמ"ש שעובד לרעתה. כל מסמך שהובא זכרו במכתב הסגירה ולא היה בשליטת העוררת ולא נערך בידי מי שמייצג נאמנה את האינטרס שלה לא ניתן שיפעל כנגדה בשים לב לדינאמיקה של "הסוד" בפגיעות מניות.

הוועד הציבורי נגד עינויים בישראל (ע"ר)

ת.ד. 4634 ירושלים 91046 טל: 02-642 9825 פקס: 02-643 2847
POB 4634 Jerusalem 91046 Tel: 972-2-642 9825 Fax: 972-2-643 2847
E-mail: alona@stoptorture.org.il Website: www.stoptorture.org.il

49. בזכ"ד מיום 15.15, החוקר המכונה "שמש" מזמין את העוררת לנחש כמה ימים הוא מעצר אחותה וזהו ללא ספק תרגיל פסיכולוגי אסור אשר נועד להפוך את בני משפחתה לקלף מיקוח על מנת לחוץ עליה להודות במיוחס לה.

ללמדך על המצוקה הנפשית בה הייתה שרויה העוררת עקב השימוש החוזר בבני משפחתה נכתב באותו זכ"ד כי היא שאלה אם הולכים להביא (משמע לעצור) את אמה. מה גם באותה הזדמנות החוקר ממשיך להזכיר לעוררת כי אחותה עצורה בגללה וכי היא מוסרת לה ד"ש מחדר החקירות.

50. עם התקדמות חקירת העוררת גובר השימוש בבני משפחתה ובזכ"ד 15.15. למשל בזכ"ד מיום 10.10 אחיינה הצעיר, משמש ציר מרכזי בשיח שהתנהל אתה, כאשר הודגשו חולשותיו של הצעיר ונוצרה אווירה לפיה מרומו לעוררת שהיא מסבכת מי שהייתה אמורה להגן עליו בתור דודה שלו.

51. האמור לעיל מתיישב עם דברי העוררת בעדותה בפני ראשת המבתי"ן כאשר ציינה כי החוקרים ובמיוחד זיאק איים במעצר בני משפחתה וחבריה והאשים אותה בגרם סבל לאנשים המשמעותיים בחייה.

52. העוררת תטען כי איומים אלה התממשו. זאת ועוד, בימים האחרונים של החקירה, וככל הנראה כקלף אחרון אחרי שלא הודתה העוררת במיוחס לה, הובאו לתדר החקירות אנשים יקרים לליבה לרבות אחותה, חברה שלה, אחיינה ואנשים נוספים (ראה זכ"ד 15.15). הכול בניסיון להפעיל עליה לחץ באמצעות בני משפחתה.

53. המילים הקולעות של החוקרים ואשר על פניהן נשמעות תמימות מחייבות משנה זהירות בבוא ראשת המבתי"ן לפרשן ולבדוק את החבל הדק שבין השימוש הפסול בבני משפחה לבין צורכי חקירה. לא די לומר כי אלה היו מעורבים בפרשה, בדיקה של התנחלות החקירה יש ותעשה בעיניים ביקורתיות בשיטת ספקו וחשדו, זאת לאור המגמתיות שבשימוש חוזר בבני משפחה כשיטת חקירה והתעצמותה לאור סירוב העוררת להודות במיוחס לה.

54. חוקרי השב"כ אשר חקרו את העוררת לא הסתפקו ברמיסת כבודה וערעור מצבה הנפשי באמצעות שימוש בבני משפחתה ובאמצעות התעללות מילולית בוטה, אלא עשו שימוש לרעה בהליכים המשפטיים הרבים שהתקיימו במהלך חקירתה בעודה מנועת מפגש עם עו"ד.

55. העוררת למדה על תוצאות העררים אותם הגיש סנגורה בנוגע להארכת מעצרה מחוקרי השב"כ. כמו-כן סיפרה כי כששבה מהדיונים בבית המשפט החוקר הראשי, ככל הנראה הכוונה לא, צעק עליה שהיא עושה לו בעיות ומשקרת לשופט בטענותיה למניעת שינה.

פרקי המנוחה היו קצרים כהרף עין, למעשה קריאה בין השורות תלמדך כי מטרת ההפסקות הקצרות הייתה החלפת צוות החקירה ולא שיקולים שבטובת העוררת או שמירה על זכותה לפנוחה בסיסית והולמת.

41. העוררת תוסיף תטען ככל שבזכדיים עולה טענה של החזרת העוררת לתאה למשך 15 דקות לשם "מנוחה" לכאורה, אין אנו רואים זאת אלא תיעוד למראית עין שממק את טענותיה בדבר מניעת שינה. כפי שהראנו לעיל מתחייבת קריאה ביקורתית של שעות החקירה בדרך של חשדהו ובקרהו, ללא ספק גרסת החוקרים אינה חזות הכול.

הטענה הסותרת מידע בדיון בהארכת המעצר 4.8.10

42. חמור מכך, בפרוטוקול הדיון בהארכת מעצר מיום 4.8.10 (להלן: "הפרוטוקול") סנגור העוררת שואל את החוקר אודות שעות החקירה של העוררת (עמי' 2 שורה 10), החוקר משמיט ובכוונה את שעות החקירה האמיתיות. השוואה עם הזכדיים תלמדנו על הטעייה ובזדון של ביהמ"ש.

א. הצלבה בין הפרוטוקול לזכדיים מעלה כי ביום 10 העוררת נחקרה ברצף מהשעה עד לשעה ביום 10. ולא כפי שנטען בפרוטוקול הדיון בידי החוקר שלגרסתו היא נחקרה באותו יום בין השעות בלבד.

ב. ההטעיה בפרוטוקול ובידי החוקר תקפה גם לעניין שעות החקירה ביום 10. כאשר הושמטו שעות החקירה בין ועד ועד ואת החקירה מהשעה ועד (עמי' 2 שורה 11 לפרוטוקול). כך גם לעניין שעות החקירה ביום 10 הושמט דבר חקירת העוררת בין השעות ועד למחרת (עמי' 2 שורה 18 לפרוטוקול).

ג. הטעיית ביהמ"ש תקפה גם לשורות 19-20 בעמי' 2 לפרוטוקול מיום הדיון בהארכת מעצר ביום 10. השוואה עם הזכדיים מלמדת כי הוסתרו מפני הסנגור וביהמ"ש שעות החקירה האמתיות של החקירה של העוררת שהתנהלה ביום 8.10.

43. יודגש כי הסנגור באותו דיון מציין בפני ביהמ"ש (עמי' 4 לפרוטוקול ש' 3-8) "אחרי עשרים יום של מניעת מפגש שראינו את זמני החקירה אנו טוענים שהנחקרת סיפרה שהיא נחקרה מעבר לשעות אלו והרישום בזכדיים לא מדויק, הבנו שבשבוע הראשון התנהלה חקירה "רגילה" שבה היא נחקרה 10 שעות כל יום אבל אחרי השבוע הראשון היא נחקרה לאורך כל 24 שעות, היא מקבלת הפסקות צהריים לאכול והפסקה בשעה 1 לאכול, בבוקר היא אוכל, נחה שעתיים וחוזרת לחקירה".

יפים לענין זה גם דברים שנאמרו על הגשת תלונה מאוחרת והתנהגות פסיבית של הנפגעת בע"פ 2677/06 פלוני נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו), 18.4.2007):

"כבישת עדויותיהם של קורבנות עבירות מין הינה תופעה מוכרת ושכיחה. במצבים אלה, עצם ההשתהות בהגשת התלונה לא תפחית בהכרח מאמינותה. בית משפט זה קבע לא אחת, כי **רגשות כמו פחד, בושה ומבוכה בולמים את קורבן העבירה מלהתלונן על אשר אירע לו בסמוך לאחר מעשה ... התנהגות כזו אופיינית לסוג זה של קורבנות עבירה, ומשכך, קבעה הפסיקה לאורך כל הדרך, כי במקרים רבים אין בתלונה מאוחרת או בהתנהגות פסיבית של קורבן עבירת המין כשלעצמם כדי לפגום במהימנות העדות (ראו גם ע"פ 6279/03 פלוני נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו), 5.2.2004; ע"פ 10189/02 פלוני נ' מדינת ישראל, פ"ד ס(2) 572, 559 (2005); ע"פ 4721/99 פלוני נ' מדינת ישראל, פ"ד נה (1) 684, 692 (1999)).**"

[הדגשה לא במקור]

31. בדרך כלל עבירות מין דוגמת המקרה בפנינו מתבצעות בחדרי חדרים ללא עדים או עם עדים מעוניינים. במרבית המקרים, אין בנמצא ראיות חיצוניות או עדויות נוספות מלבד עדויותיהם של **מבצע העבירה** הנטענת (שלא נחקר!) ושל הקורבן, **ועימות של גרסה מול גרסה** הוא כמעט בלתי נמנע.

32. לא זו אף זו, העוררת חוזרת לאורך כל העדויות על עיקר הגרסה שבתלונה שהוגשה בשמה ע"י ב"כ מהוועד הציבורי נגד עינויים בישראל. לא אחת נאמר בחוות דעת פורנזיות שבדקו קורבנות עינויים כי שוני בלתי מהותי בין גרסאות שנגבו מקורבן עינויים בתקופות שונות ובפני גורמים שונים, כמו הוספת פרטים, אינו מהווה פגם או סתירה בגרסאות. שכן פגמים או חוסר עקביות בזיכרון עשויים להיות התוצאה של "ההשפעה הפסיכולוגית של עינויים וטראומה, כגון עוררות רגשית גבוהה וזיכרון לקוי, תופעות לוואי למחלות נפשיות הקשורים לטראומה, כמו דיכאון והפרעת דחק פוסט טראומטית (PTSD) לפי סעיף 142 252 לפרוטוקול איסטנבול אשר מהווה **סטנדרט בינלאומי מינימאלי** לבחינת טענות בדבר עינויים. בישראל, פרוטוקול איסטנבול זכה להכרה בדוח השני של וועדת טירקל.

מניעת שינה

33. עיון בזכ"ים כאמור בטבלה המצורפת ילמדנו על החקירות הממושכות של העוררת, דבר המעלה חשד של ממש כי נעשה שימוש **במניעת שינה** לרבות חקירה בשעות הלילה הקטנות בכוונה ובודון כאמצעי לחץ בלתי חוקי. שיטת חקירה זו של מניעת שינה נפסלה ע"י ביהמ"ש העליון בבג"צ העינויים בו נקבע כי מניעת שינה, באופן שאינו מתחייב מצרכי החקירה, אסורה.

הוועד הציבורי נגד עינויים בישראל (ע"ר)

ת.ד. 4634 ירושלים 91046 טל: 02-642 9825 פקס: 02-643 2847
POB 4634 Jerusalem 91046 Tel: 972-2- 642 9825 Fax: 972-2- 643 2847
E-mail: alona@stoptorture.org.il Website: www.stoptorture.org.il

בפסק הדין של בית המשפט העליון עש"מ 2203/01 בני מדר נ' נציבות שירות המדינה (פורסם בנבו), השופטת ד' ביניש מחדדת את האמור בדבריה להלן:

"עובד יוצר אווירה עוינת גם כאשר הוא נוהג להתבטא בביטויים שיש בהם רמזים מיניים- לרבות בדיחות ומחמאות- בתדירות אשר יוצרת אווירה לא נעימה במקום העבודה. ויודגש, התנהגות כזו הינה פסולה גם אם הבדיחות וההערות אינן מופנות במישרין כלפי עובד או עובדת מסויימים. ביטויים בעלי אופי מיני שעל פי אמות מידה אובייקטיביות הם משפילים, מבזים או פוגעים בכבוד על רקע מיני, הם מעצם טיבם גם ביטויים המופנים כלפי כל אדם שלמינו או למינויותו התייחס הביטוי והוא נוכח בעת השמעתו" [הדגשה לא במקור]

ובהמשך: "די בכך כי מבחינה אובייקטיבית התנהג המערער התנהגות פסולה בעלת אופי מיני על מנת להרשיעו בהטרדה מינית. הטרדה מינית אינה מקבלת הכשר נורמטיבי משום שהדברים נאמרו לכאורה בצחוק או משום שבמקום העבודה מקובלת התנהגות חופשית בתחום המין. הטרדה מינית פסולה היא תמיד, בכל ציבור ובכל מקום." [הדגשה לא במקור]

24. בעניינינו, אישה מוחזקת בחדרי חדרים במחיצת כ-40 חוקרים מרביתם גברים, כשהיא כבולה בידיה וברגליה והחוקרים מתקרבים עד מאוד לגופה בין 10-15 ס"מ, מניחים יד על רגלה ומחמיאים למראה (עובדות שאינן במחלוקת) בכך מייצרים אווירה מאיימת מינית. תמוהה כיצד נסיבות מובהקות אלה לא מעלות ולא ברמה הנמוכה ביותר חשד לביצועה של הטרדה מינית בבוא ראשת מבתי"ן לבדוק את התלונה. הממונה על המבתי"ן אף שוללת בהחלטתה את האופי המיני של האקט על סמך תשאול של העדים המעוניינים בלבד, והישענות על נוהל שלא הוצג, לפיו התקרבות לגוף הנחקרת עד כדי מאוד אינו מהווה פגיעה במרחב הפרטי שלה מבלי להתייחס לרקע התרבותי והחברתי ממנו מגיעה הנחקרת בנסיבות העניין.

(יצויין כי תלונה דומה של התקרבות מאיימת לגוף הנחקרת חזרה גם בתלונת הנחקרת) ת.ז. שטופלה בידי הוועד הציבורי נגד עינויים בישראל ונבדקה בידי המבתי"ן).

25. יודגש כי בהחלטת הסגירה לא הוזכר צורך חקירתי כלשהו, ולא הוצג נוהל שיש בו כדי להכשיר את ההטרדה המינית לה טוענת העוררת, מכל מקום ספק אם קיומה של הוראה כזו נופל למתחם החוקיות.

16. העוררת תטען כי סיטואציה של חקירה מבוססת על פערי כוח בין החוקר לנחקרת חסרת הישע. מן המפורסמות כי יחסי מרות ותלות שבפערי כוח, כגון המקרה בפנינו, מהווים קרקע פורייה לניצול מיני ועומדים ביסוד החוק למניעת הטרדה מינית.
17. העוררת מתארת בעדויות שלה מספר סיטואציות שמטילות חשד כבד כי החוקרים הטרידו אותה מינית, עם זאת ראשת המבתי"ן והממונה על המבתי"ן בחרו לאטום את אזניהן ולעצום את עיניהן ולהמליץ, לסגור את התלונה. להלן תיאור הנסיבות שצירו אוירת האיום המיני שהתממשה בחדר החקירות (להלן: "הנסיבות"):
- א. החוקרים היו בין 10-40 במספר, כולם גברים (למעט נוכחה פאסיבית של חיילות בחקירה). החקירות התנהלו בשעות הלילה הקטנות (כפי שהלן הסגור בפרוטוקולים בפני ביהמ"ש).
- ב. בחקירתה העוררת הייתה כבולה בידיה לרבות מאחורי גבה וברגליה (עצם האיזוק אושר בעדות חוקר א').
- ג. החוקרים אישרו בתשאולים כי נהגו להתקרב לזונה או להתיישב במרחק של 10-15 ס"מ ממנה ולטענתה זה נעשה באופן תדיר.
- ד. במהלך החקירה, חוקר בשם [REDACTED] הניח את ידו על רגלה של העוררת.
- ה. העוררת הועברה לחדר 'אחר' עם החוקר [REDACTED] והושבה על הרצפה יחד איתו כשהוא מניח את ידו על כתפה, מנשק אותה במצח ומגיש לה משקה קל.
- ו. מתמאות כמו "את יפה" הופנו מצד החוקרים לעבר העוררת.
- ז. הושמעו באוזניה משפטים כמו "החוקר מחבב אותך" והחוקר "חולם עליך בלילות".
- ח. הענקת בגדים ומסרק וטובין אחרים שבטיפוח גוף ומראה נשי בידי החוקר [REDACTED].
18. למעשה ההקשר של החקירה, בנוסף לאווירת האיום המיני שנוצרה בנסיבות לעיל ובחלקה הודו החוקרים (סעיפים א, ב, ג, ד, ו, ח לעיל), מחייב נקיטת משנה זהירות בשים לב ליחסי הכוח המגדריים ועליונותם של החוקרים הגברים בסיטואציה חקירתית שמגבירה ניצול מיני בצל אירוטיזציה של הסיטואציה האלימה.
19. התנהגות החוקר [REDACTED] בהיותו עובד ציבור מעלה חשד לביצוע עבירה של מעשה מגונה. הפסיקה קבעה כי אין הכרח להוכיח שהמטרה של גירוי, סיפוק או בזוי מיניים התממשה בפועל, ודי שהמבצע או האדם הסביר במקומו צפה את הפגיעה בכבודו, פרטיותו וצנעתו של הקורבן. מעשה מגונה יכול להיות גם מעשה תמים לכאורה, המכיל אלמנט משפיל הפוגע בכבוד העוררת ונושא עימו אלמנט מגונה שייחשב כלא מוסרי ולא הגון בעיניו של האדם הסביר.
- מבחן הבדיקה הוא אובייקטיבי ונגזר מההשקפה הרווחת בחברה ובתרבות הרלוונטית, עניינה מעשה בעל אלמנט מיני גלוי שנחשב כלא הגון, לא מוסרי או לא צנוע בעיניו של האדם

הטרדה מינית

12. ביום 21.5.14 ראשת המבתי"ן גבתה את עדות העוררת ממנה עולה תמונה קשה שמבססת חשד **להטרדה מינית**. על כך אמרה העוררת בעדותה "באחת הפעמים שנחקרתי ע"י [REDACTED] הוא החל להתבדה, בזמן שנחקרתי. ואז הוא הוציא אותי לחקירה בחדר אחר ואז בזמן שיצאנו הוא שם את ידו על כתפי ונשק אותי במצח, כאשר הזזתי את ראשי הוא אמר לי שזו "נשיקה מתוך כבוד". העוררת מוסיפה ומספרת על השתלשלות האירועים, לטענתה [REDACTED] הניח את ידו על רגלה ולאחר מכן העביר אותה לחדר אחר תוך שהיא נדרשת לשבת על הרצפה איתו ובאוזניה מושמעות באופן תדיר מחמאות על צורתה בסגנון של "את יפה" עם רמז מיני חבוי. חוקר נוסף בשם סטיבן הגדיל לעשות כשאמר לה "חלמתי עלייך בלילה" ואף נאמר לה מפי חוקרים אחרים ש[REDACTED] מחבב אותה".

13. עיקר העדויות של החוקרים יובא להלן:

א. ביום 17.6.15 ראשת המבתי"ן גבתה עדות נוספת מאת החוקר א'. בדבריו מתוארת העוררת כאישה עם ביטחון עצמי גבוה, לא נרתעת מבעלי סמכות, מישרת מבט, לפעמים חצופה, מערבית בסגנון לבושה וכדבריו "משהו שלא שגרתי בחקירת נשים". מוסיף א': "היא יודעת לקשור קשרים מהר מאוד גם אם זה חוקר חדש שנכנס לחקירה". ממשיך ומציין א': "איתי הייתה לה מערכת יחסים טובה מאוד. עקב שהותה הארוכה כאן בגלל האופי המערבי שלה ומודעותה, הבנתי שהחקירה פוגעת בתחושתה כאישה...ביקשתי תקציב ורכשנו לה בגדים, מסרק וכוי כדי לאפשר לה **להרגיש נשית יותר** במהלך החקירה."

לשאלת ראשת המבתי"ן לגבי המחמאות שכיוון לעוררת, הגיב א' בעדותו "מעולם לא אמרתי לה שהיא אישה יפה, מחמאה גרידא, אבל יתכן שנאמר משהו בסגנון של – את בחורה צעירה, יפה, שרוצה משפחה אז האם זאת הדרך – מעורבות בפעילות צבאית – שתוביל אותך לשם?...".

על אף האמור, המילה **יפה** הושמטה, ולא בכדי, מהזכ"ד מיום 10 [REDACTED] בשורה [REDACTED] עת נכתב "הוסבר לנדון...הנה בחורה צעירה, בשנות השלושים לחייה, אשר יכולה להקים משפחה!"

א' אישר סיטואציה שבה העוררת יושבת עם חוקר [REDACTED] על הרצפה, שניהם שעונים על הקיר באווירה "טובה מאוד". זאת ועוד, א' אומר ומאשר בדבריו עצם הנתח יד על רגלה באומרו "בהקשר לנגיעה ברגל ייתכן שבעיני הוא היה נתפס כמגע אקראי (לדוגמה כשהוא קם) אבל בהקשר לנשיקה כזו בוודאות לא זכור לי... זכורה לי סיטואציה נינוחה ונעימה מצד שניהם".

24 לינואר 2016
מספרנו א/10889

לכבוד

עו"ד יהודה ויינשטיין
היועץ המשפטי לממשלה
רח' צלאח א-דין 29
ירושלים

בפקס: 02-6467001

באמצעות

הממונה על המבתי"ן
עו"ד רחל מטר

בפקס: 02-6467039

6466220

ודואר רשום

שלום רב,

הנדון: ערר על החלטת הסגירה של התלונה ללא חקירה פלילית
בעניינה של [REDACTED], ת.ז. [REDACTED]

בשם מרשתי, גבי [REDACTED] (להלן: "הנחקרת/המתלוננת/העוררת") מוגש ערר על החלטת הסגירה של התיק על סמך בדיקה מקדמית בלבד ומבלי שנפתחה חקירה פלילית. הערר מוגש לאור החלטת הסגירה של הממונה על המבתי"ן מתאריך 8.7.2015 (להלן: "מכתב הסגירה"). ובחלוף חודש ימים מאז שעיינו בחומרי הבדיקה המצונזרים בתאריך 24.12.15 מצ"ב ייפוי כוח ומסומן כנספח א'.

תשתית עובדתית

1. העוררת, ילידת שנת [REDACTED] מכפר [REDACTED] ביום 2010 נעצרה בידי חיילים, הובחלה ונחקרה במתקן השב"כ בפתח תקווה. החקירה של העוררת נמשכה לפרק זמן של יותר מ-47 ימים, במהלכם הייתה מנועת מפגש עם בא כוחה עו"ד [REDACTED].
2. עדות המתלוננת נגבתה לראשונה ביום 20.1.2011 בידי עו"ד תג'ריד גהשאן מטעם הוועד הציבורי נגד עינויים בישראל.
3. ביום 5.3.2012 הגיש הוועד הציבורי נגד עינויים בשם העוררת תלונה בדבר עינויים /או יחס משפיל, לרבות הטרדה מינית, איומים, מניעת שינה, שימוש בבני משפחה, איזוק מכאיב ותנאי מעצר מתפירים שהופעלו נגדה לאורך תקופת חקירתה. הכול במטרה להפעיל עליה לחץ על מנת שתודה במיחוס לה וזאת תוך הפרה בוטה של זכויות עצורים ובניגוד לפסיקת בג"צ 5100/94 הידוע בשמו "בג"צ העינויים" ובניגוד לאמנות בינלאומיות ובכללן האמנה הבינלאומית נגד עינויים אשר מדינת ישראל היא צד לה.

הוועד הציבורי נגד עינויים בישראל (ע"ר)

ת.ד. 4634 ירושלים 91046 טל: 02-642 9825 פקס: 02-643 2847
POB 4634 Jerusalem 91046 Tel: 972-2- 642 9825 Fax: 972-2- 643 2847
E-mail: alona@stoptorture.org.il Website: www.stoptorture.org.il